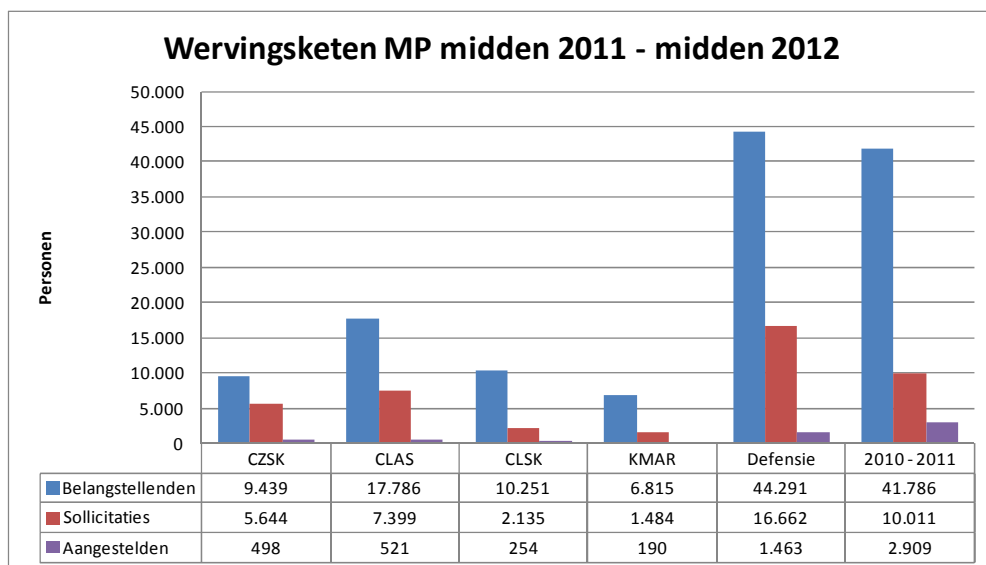

Bijlage

Personele kengetallen Defensie en trends midden 2011 - midden 2012

Instroom

Grafiek 1: Wervingsketen militair personeel van midden 2011 tot midden 2012.

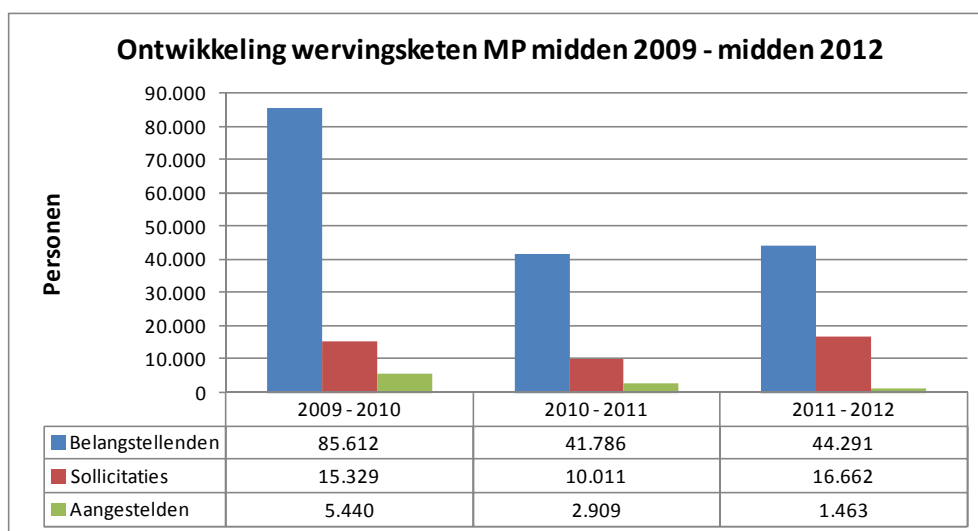
Toelichting grafiek 1:

In deze grafiek worden de resultaten van de wervingsketen voor militair personeel voor de periode van 1 juli 2011 tot en met 1 juli 2012 per operationeel commando weergegeven. Hierbij wordt het aantal belangstellenden (personen ouder dan 15 jaar die informatie opvragen voor een opleiding of baan bij Defensie) vergeleken met het aantal personen dat solliciteert en het aantal dat een aanstellingbrief van Defensie heeft ontvangen.

Het aantal belangstellenden is door de jaren heen veel hoger dan het aantal sollicitanten. Jongeren oriënteren zich in hun laatste schooljaar veelal breed op hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Er zijn daardoor veel jongeren die wel informatie aanvragen over het werken bij Defensie maar uiteindelijk toch kiezen voor een andere werkgever (of toch een vervolgopleiding) en dus niet solliciteren op een baan bij Defensie.

Ook het aantal sollicitanten is door de jaren heen hoger dan het aantal aangestelden. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat Defensie sollicitanten afwijst omdat zij niet aan de gestelde eisen voldoen. Anderzijds trekken kandidaten ook zelf hun sollicitatie in, bijvoorbeeld omdat zij inmiddels toch voor een functie elders kiezen.

Grafiek 2: Trend in werving militair personeel in periode midden 2009 – midden 2012.

Toelichting grafiek 2:

In deze grafiek worden de resultaten van de wervingsketen voor militair personeel bij Defensie van de afgelopen drie jaar weergegeven. Hierbij wordt het aantal belangstellenden (personen ouder dan vijftien jaar dat informatie opvraagt over een opleiding of baan bij Defensie) vergeleken met het aantal personen dat solliciteert en het aantal dat een aanstellingbrief van Defensie heeft ontvangen.

Conclusies wervingsketen (grafiek 1 en 2):

In de rapportageperiode is de belangstelling en het aantal sollicitaties gestegen. Dit is mede toe te schrijven aan de campagne voor de werving van nieuw personeel. Het aantal aanstellingen zal achterblijven omdat veel sollicitaties betrekking hebben op opkomsten in de tweede helft van 2012 en in 2013.

Ook kan worden geconcludeerd dat van de groep belangstellenden een groter aandeel ook metterdaad solliciteert op een functie bij Defensie. Wellicht wordt dit veroorzaakt door de verminderde zichtbaarheid van Defensie de afgelopen periode. De mensen die desondanks toch de weg naar Defensie hebben gevonden en informatie hebben aangevraagd zijn waarschijnlijk gemotiveerder voor het werken bij Defensie en besluiten daardoor eerder ook te solliciteren.

Uitstroom

Tabel 1: Uitstroom van militair personeel per operationeel commando midden 2012 in vergelijking met midden 2011.

	midden 2011-midden 2012					midden 2010- midden 2011
	CZSK	CLAS	CLSK	KMAR	DEFENSIE	
Regulier	447	423	284	132	1.286	1.064
Irregulier	559	1.857	504	280	3.200	2.886
w.o. Opleidingsverloop	223	382	109	80	794	1.807
TOTAAL	1.006	2.280	788	412	4.486	3.950

Toelichting tabel 1:

In deze tabel wordt de uitstroom van militair personeel per operationeel commando van midden 2011 tot midden 2012 weergegeven. De resultaten worden in aantal personen uitgedrukt en hebben betrekking op de gehele defensieorganisatie, inclusief agentschappen, projectorganisaties en organisaties die werken ten behoeve van derden. De uitstroom wordt verdeeld in:

- Reguliere uitstroom: uitstroom ten gevolge van functioneel leeftijdsontslag of einde FPS aanstelling.
- Irreguliere uitstroom: uitstroom ten gevolge van vrijwillig ontslag of enige vorm van gedwongen ontslag.
- Opleidingsverloop: ontslag gedurende de initiële opleiding.

Tabel 2: Uitstroom van burger personeel per defensieonderdeel van midden 2012 in vergelijking met midden 2011.

	midden 2011-midden 2012								midden 2010- midden 2011
	CZSK	CLAS	CLSK	KMAR	BS	CDC	DMO	DEFENSIE	DEFENSIE
Regulier	22	13	44	11	10	94	24	219	413
Irregulier	145	276	61	29	56	405	249	1.221	823
TOTAAL	167	289	105	40	66	499	274	1.440	1.236

Toelichting tabel 2:

In deze tabel wordt de uitstroom van burger personeel per defensie onderdeel per 1 juli 2012 weergegeven. De resultaten omvatten alle uitstroom inclusief agentschappen, projectorganisaties, en burgerpersoneel werkzaam bij derden. De uitstroom wordt onderverdeeld in:

- Reguliere uitstroom: uitstroom ten gevolge van pensionering of einde tijdelijke aanstelling.
- Irreguliere uitstroom: uitstroom ten gevolge van vrijwillig ontslag en of enige vorm van gedwongen ontslag.

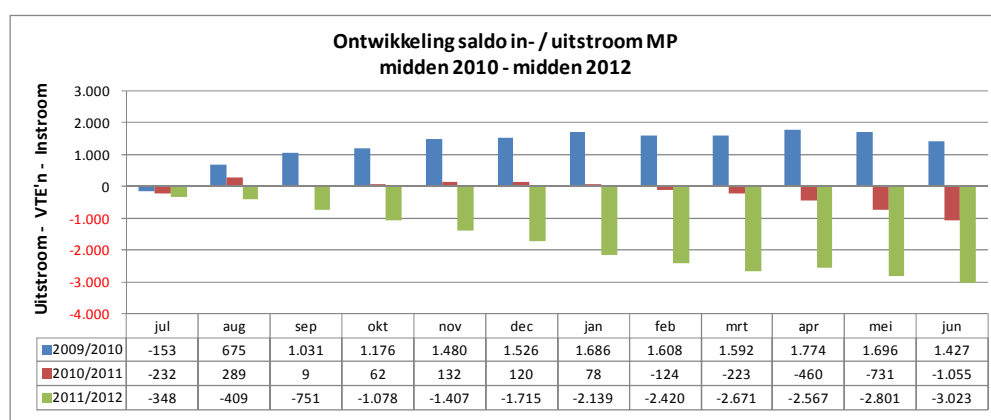
Conclusies uitstroom:

De uitstroom van militairen is met ruim 13 procent ten opzichte van midden 2011 gestegen. Het betreft zowel het reguliere als het irreguliere verloop. Door de verminderde instroom in 2011 en begin 2012 is het aantal militairen dat de initiële opleiding volgt gedaald, het opleidingsverloop is navenant gedaald.

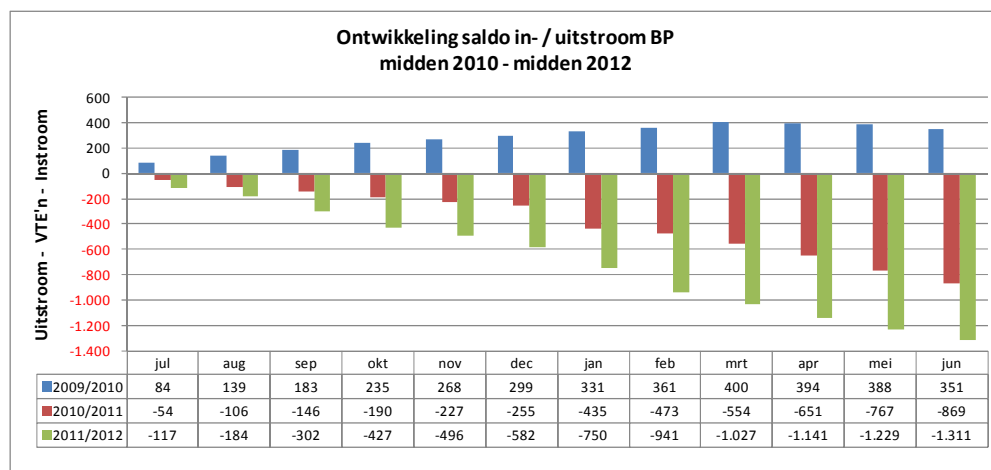
De uitstroom van burgerpersoneel is eveneens toegenomen. De toename komt vooral door het irreguliere verloop. Vooral jong personeel kiest voor een toekomst buiten Defensie.

Saldo in- en uitstroom

Grafiek 3: Ontwikkeling saldo in- en uitstroom militair personeel van midden 2010 – midden 2012.

Grafiek 4: Ontwikkeling saldo in- en uitstroom burgerpersoneel van midden 2010 –midden 2012.

Toelichting grafiek 3 en 4:

In deze grafiek wordt cumulatief per maand, het verschil tussen de instroom en uitstroom van militair personeel in de afgelopen drie jaar weergegeven. De resultaten omvatten alle in- en uitstroom inclusief agentschappen, projectorganisaties en militairen werkzaam bij derden.

Conclusies saldo in-, uitstroom (tabel 1 en 2, grafiek 3 en 4):

Het personeelsbestand van Defensie daalt sinds 2010 gestaag. Dit kan worden

verklaard door de beperkte instroom van militairen, de vacaturestop voor burgermedewerkers en de hogere uitstroom van personeel.

Bestandsopbouw:

Tabel 3: Opbouw militair personeelbestand per 1 juli 2011.

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
Manschappen	15.068	15.068	1.676	1.676	16.744	16.744
Onderofficieren	18.536	18.536	1.757	1.757	20.293	20.293
Officieren	9.256	9.256	983	983	10.239	10.239
TOTAAL	42.859	42.859	4.416	4.416	47.276	47.276

Tabel 4: Opbouw militair personeelbestand per 1 juli 2012.

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
Manschappen	12.885	12.885	1.379	1.379	14.264	14.264
Onderofficieren	18.342	18.342	1.783	1.783	20.125	20.125
Officieren	8.935	8.933	1.005	1.005	9.940	9.938
TOTAAL	40.162	40.160	4.167	4.167	44.329	44.327

Toelichting tabel 3 en 4:

In deze tabel wordt de verdeling van militair personeel per 1 januari 2012 naar rangscategorie en gender weergegeven. De resultaten worden in personen en VTE'n uitgedrukt en hebben betrekking op de gehele defensieorganisatie inclusief agentschappen, projectorganisaties en personeel werkzaam voor derden.

Tabel 5: Opbouw burgerpersoneelsbestand per 1 juli 2011.

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
T/M SCHAAL 5	5.184	5.098	1.852	1.428	7.036	6.526
SCHAAL 6 T/M 8	4.001	3.941	1.570	1.349	5.571	5.290
SCHAAL 9 en hoger	5.743	5.629	1.413	1.278	7.156	6.906
TOTAAL	14.928	14.668	4.835	4.054	19.763	18.722

Tabel 6: Opbouw burgerpersoneelsbestand per 1 juli 2012.

	Man		Vrouw		Totaal	
	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
T/M SCHAAL 5	4.752	4.690	1.652	1.270	6.404	5.961
SCHAAL 6 T/M 8	3.644	3.609	1.474	1.273	5.118	4.883
SCHAAL 9 en hoger	5.415	5.337	1.368	1.241	6.783	6.578
TOTAAL	13.811	13.637	4.494	3.784	18.305	17.421

Toelichting tabel 5 en 6:

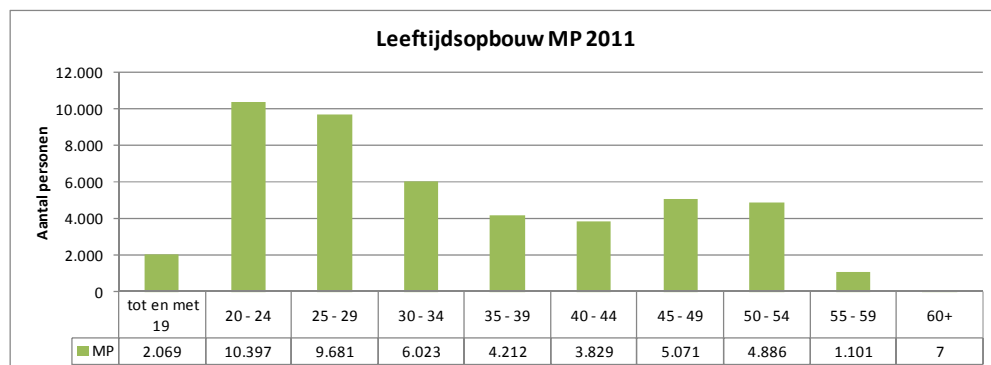
In deze tabel wordt de verdeling van burgerpersoneel per 1 juli 2012 naar schaal en gender weergegeven. De resultaten worden in personen en VTE'n uitgedrukt en hebben betrekking op de gehele defensieorganisatie inclusief agentschappen, projectorganisaties en organisaties ten behoeve van derden.

Conclusies opbouw personeelbestand (tabel 3 t/m 6):

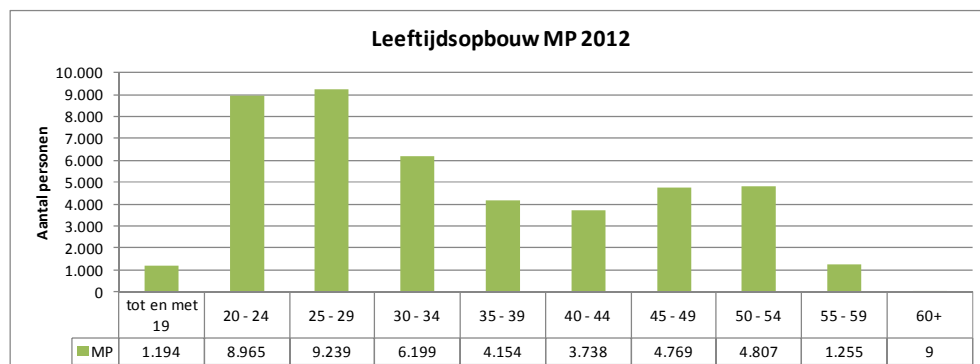
Bij de burgers is de daling over alle schalen vergelijkbaar. Bij de militairen daalt het officiersbestand relatief het sterkst.

Leeftijd:

Grafiek 5: Leeftijdopbouw militair personeelsbestand per 1 juli 2011.

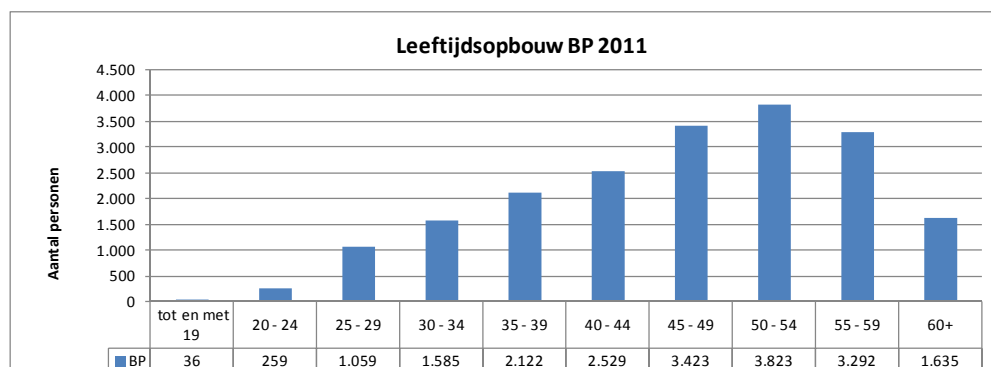
Grafiek 6: Leeftijdopbouw militair personeelsbestand per 1 juli 2012.

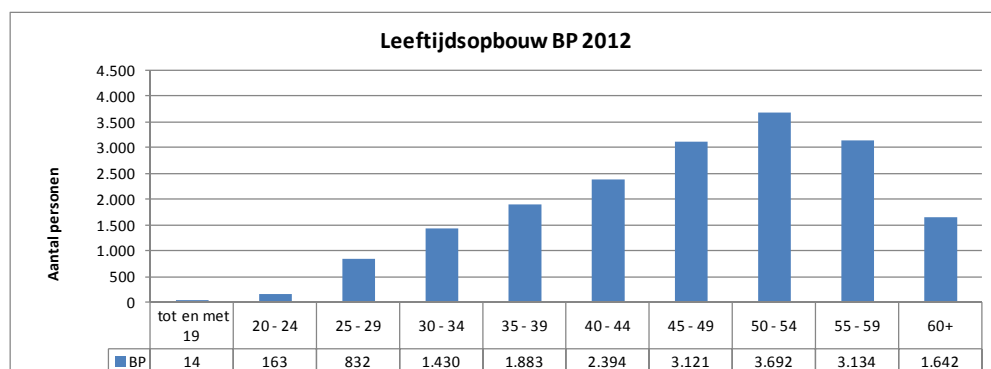
Toelichting grafiek 5 en 6:

In deze grafiek wordt de leeftijdsopbouw van militair personeel per 1 juli 2012 in cohorten van vijf jaar weergegeven. De resultaten worden in personen weergegeven en hebben betrekking op de gehele defensieorganisatie inclusief agentschappen, projectorganisaties en organisaties ten behoeve van derden.

Grafiek 7: Leeftijdopbouw burgerpersoneelsbestand per 1 juli 2011.

Grafiek 8: Leeftijdopbouw burgerpersoneelsbestand per 1 juli 2012.

Toelichting grafiek 7 en 8:

In deze grafiek wordt de leeftijdsopbouw van burgerpersoneel per 1 juli 2012 in cohorten van vijf jaar weergegeven. De resultaten worden in personen weergegeven en hebben betrekking op de gehele defensieorganisatie inclusief agentschappen, projectorganisaties en organisaties ten behoeve van derden.

Conclusies leeftijdsbouw personeel (grafiek 5 t/m 8):

De gewenste verjonging van het personeelsbestand is nog niet ingezet. Door de beperkte instroom van nieuw en jong personeel en het beëindigen van FPS-2 contracten als gevolg van overgangsbeleid, is het aantal militairen in de leeftijdscategorie van 18 t/m 24 jaar verder gedaald. Het aantal militairen ouder dan 55 jaar is gestegen. De werving van nieuw personeel moet de verjonging op gang brengen. Bij het burgerpersoneel zien we een daling in alle leeftijdscategorieën.

Samenstelling personeel:

Tabel 7: Personele samenstelling Defensie inclusief agentschappen per 1 juli 2012.

		Man		Vrouw		Totaal	
		Personen	VTE'n	Personen	VTE'n	Personen	VTE'n
CZSK	BP	2.052	2.035	346	295	2.398	2.331
	MP	7.030	7.030	800	800	7.830	7.830
	Subtotaal	9.082	9.065	1.146	1.095	10.228	10.161
CLAS	BP	2.348	2.324	550	457	2.898	2.781
	MP	17.465	17.465	1.482	1.482	18.947	18.947
	Subtotaal	19.813	19.789	2.032	1.939	21.845	21.728
CLSK	BP	777	760	291	242	1.068	1.002
	MP	6.515	6.515	616	616	7.131	7.131
	Subtotaal	7.292	7.275	907	858	8.199	8.133
KMAR	BP	303	295	265	235	568	531
	MP	4.974	4.974	757	757	5.731	5.731
	Subtotaal	5.277	5.269	1.022	992	6.299	6.262
BS	BP	779	771	383	350	1.162	1.121
	MP	727	727	72	72	799	799
	Subtotaal	1.506	1.498	455	422	1.961	1.920
CDC	BP	6.336	6.243	2.378	1.961	8.714	8.204
	MP	2.862	2.860	410	410	3.272	3.270
	Subtotaal	9.198	9.104	2.788	2.371	11.986	11.474
DMO	BP	1.216	1.208	281	244	1.497	1.452
	MP	589	589	30	30	619	619
	Subtotaal	1.805	1.797	311	274	2.116	2.071
DEFENSIE	BP	13.811	13.637	4.494	3.784	18.305	17.421
	MP	40.162	40.160	4.167	4.167	44.329	44.327
	TOTAAL	53.973	53.797	8.661	7.951	62.634	61.749

Toelichting tabel 7:

In deze tabel wordt de verdeling van militair en burger personeel per 1 juli 2012 per defensieonderdeel weergegeven. De resultaten worden in personen en VTE'n uitgedrukt en hebben betrekking op de gehele defensieorganisatie, inclusief agentschappen, projectorganisaties en organisaties ten behoeve van derden.

Tabel 8: Aandeel vrouwen in rang- en schaalgroepen.

	Eind 2009	Eind 2010	Eind 2011	Midden 2012
Militair personeel				
Tot rang LTZ1/Majoor	9,5%	9,6%	9,6%	9,6%
Vanaf rang LTZ1/Majoor	6,6%	6,8%	7,4%	7,4%
Vanaf rang Kolonel	2,40%	2,60%	3,7%	4,2%
Burger personeel				
Tot schaal 10	26,8%	26,6%	26,4%	26,5%
Vanaf schaal 10	19,3%	19,2%	19,4%	19,9%
Vanaf schaal 14	10,2%	10,5%	11,4%	11,4%

Toelichting tabel 8:

In deze tabel wordt het percentage vrouwen per rang- en schaalgroep in de bovenbouw voor militairen en burgers weergegeven. De resultaten worden als percentage van het totaal van de rang- of schaalgroep weergegeven en hebben betrekking op de gehele defensieorganisatie, inclusief agentschappen, projectorganisaties en organisaties ten behoeve van derden.

Conclusies aandeel vrouwen in rang- en schaalgroepen (tabel 6):
Het percentage vrouwen in de hogere rangen is gestegen.

Vulling:

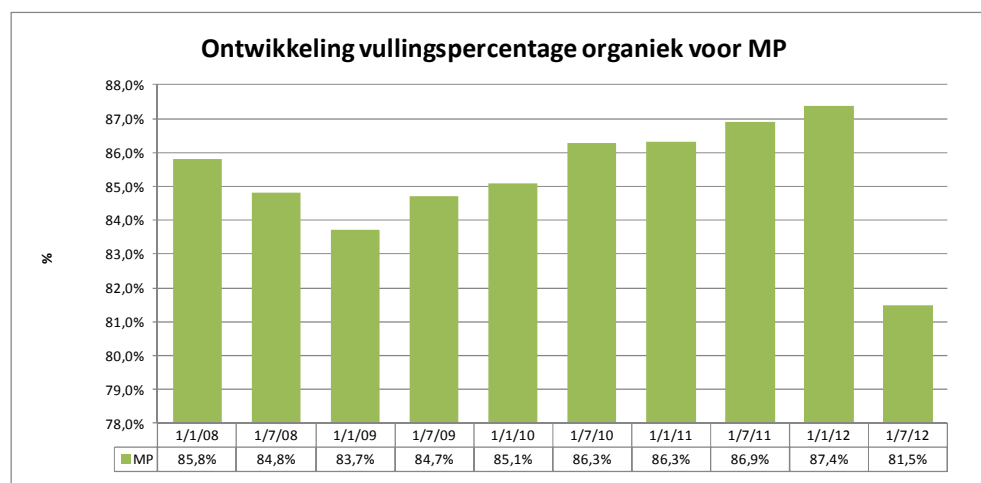
Tabel 9: Vulling organieke arbeidsplaatsen voor militair personeel per 1 juli 2012, alsmede de vulling in voorgaande rapportageperioden.

DO	Organieke arbeidsplaatsen	Vullingsgraad organieke arbeidsplaatsen	Midden 2011	Midden 2010
CZSK	8.077	79,4%	80,4%	81,4%
CLAS	20.483	78,9%	87,9%	88,1%
CLSK	7.459	82,5%	88,4%	91,9%
KMAR	5.539	92,8%	92,1%	90,2%
BS	1.113	67,7%	74,6%	73,5%
CDC	3.375	85,3%	88,9%	72,7%
DMO	682	87,8%	87,7%	87,6%
DEFENSIE	46.654	81,5%	86,9%	86,3%

Toelichting tabel 9:

In deze tabel wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor militairen voor midden 2012, 2011 en 2010 weergegeven.

Grafiek 9: Ontwikkeling organieke vulling militair personeel (MP).

Toelichting grafiek 9:

In deze grafiek wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor militairen per zes maanden weergegeven.

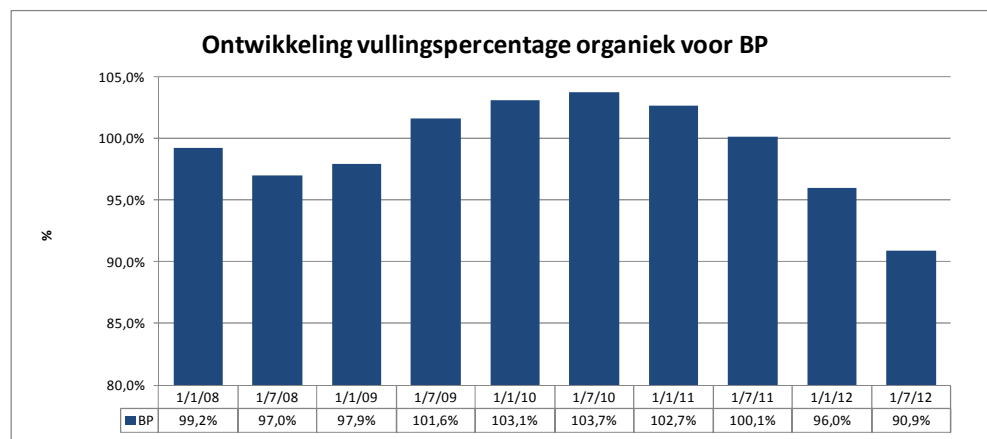
Tabel 10: Vulling organieke arbeidsplaatsen voor burger personeel per 1 juli 2012, alsmede de vulling in voorgaande rapportageperioden.

DO	Organieke arbeidsplaatsen	Vullingsgraad organieke arbeidsplaatsen	Midden 2011	Midden 2010
CZSK	2.569	89,5%	97,6%	168,3%
CLAS	2.473	95,1%	92,3%	149,2%
CLSK	1.055	91,2%	133,1%	161,0%
KMAR	567	91,9%	100,9%	103,9%
BS	1.058	94,7%	97,3%	104,2%
CDC	4.779	94,0%	104,2%	71,5%
DMO	1.715	75,7%	98,1%	98,7%
DEFENSIE	13.992	90,9%	100,1%	103,7%

Toelichting tabel 10:

In deze tabel wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor burgers voor midden 2012, 2011 en 2010 weergegeven.

Grafiek 10: Ontwikkeling organieke vulling burgerpersoneel (BP).

Toelichting grafiek 10:

In deze grafiek wordt het vullingspercentage van organieke arbeidsplaatsen voor burgers per zes maanden weergegeven.

Conclusie vulling personeel tabel 9, 10 en grafiek 9, 10:

De vulling van organieke militaire arbeidsplaatsen is gedaald. Dit wordt veroorzaakt door de beperkte instroom en de verhoogde uitstroom. Voorts zijn er militairen die een initiële of aanvullende opleiding volgen en zijn militairen geplaatst in een intern of extern herplaatsingstraject. Zij bezetten hierdoor geen organieke arbeidsplaats. Verder worden tijdens reorganisaties sommige vacante functies niet gevuld. In 2013 vervallen deze functies waardoor de vullingsgraad zal stijgen.

De vulling van de burgerfuncties is verder gedaald als gevolg van uitstroom. Door de vacaturestop voor burgerpersoneel worden deze functies niet gevuld. Door de reorganisaties en de toepassing van de *numerus fixus* zal het aantal burgerfuncties dalen.

Tabel 11: Ontwikkeling vulling schaarstecategorieën:

OPCO	RANGSGROEP	FUNCTIE GROEP	VULLINGS PERCENTAGE		
			2011	2012	2013
CZSK	MANSCHAPPEN	LOGISTIEK	89%	89%	90%
		MARINIER	91%	82%	80%
		OPERATIONELE DIENST	67%	68%	77%
		TECHNISCHE DIENST	63%	65%	66%
	ONDEROFFICIER	LOGISTIEK	83%	85%	88%
		MARINIER	76%	86%	88%
		OPERATIONELE DIENST	74%	87%	92%
		TECHNISCHE DIENST	69%	72%	81%
	OFFICIER	ZEEDIENST	79%	86%	88%
MARINIERS		80%	77%	76%	
TECHNISCHE DIENST		84%	82%	83%	
CLAS	MANSCHAPPEN	LUMBL	87%	89%	92%
		13e MECHBRIG	76%	79%	84%
		43e MECHBRIG	81%	82%	85%
	ONDEROFFICIER	TECHNISCHE DIENST	62%	68%	68%
		GROEPSCOMMANDANT	81%	83%	82%
		GENEESKUNDIG AMV	70%	73%	73%
CLSK	MANSCHAPPEN	CIS	85%	82%	71%
	ONDEROFFICIER	TECHNISCHE DIENST	80%	77%	80%
	OFFICIER	LUCHTVERKEERSLEIDING	93%	88%	83%
		TECHNIEK	89%	89%	91%

Toelichting tabel 11:

In deze tabel wordt de ontwikkeling van de vullingspercentages van de schaarstecategorieën per defensieonderdeel weergegeven. Bij de Kmar, het CDC, DMO en BS is voornamelijk geen sprake van schaarstecategorieën.

Conclusie tabel 11:

De vulling technische en geneeskundige functies en het behoud van dit personeel blijven voor Defensie gezien de arbeidsmarkt ook de komende periode prioriteit houden.

Reservisten:

Tabel 12: Aantal reservisten en inzet per OPCO

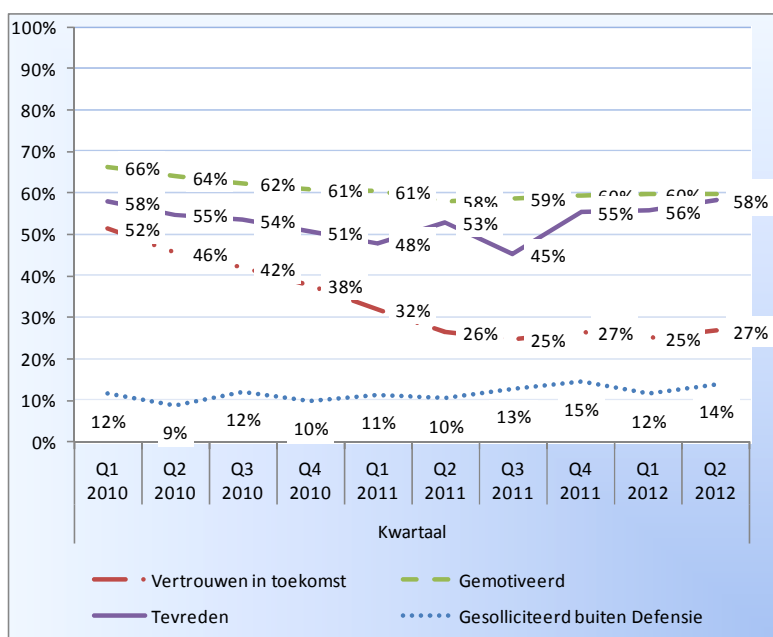
	CZSK	CLAS	CLSK	Kmar
Reservist militaire taken	350	2.850	215	194
Reservist specifieke deskundigheid	250	1.000	190	16
Totaal	600	3.850	405	210
Inzet	60.000	773.086	77.224	19.000

Toelichting tabel 12

De inzet per OPCO is deels gebaseerd op de gerealiseerde inzet totnogtoe en deels op de geplande inzet tot 1-1-2013.

Verandermonitor:

Grafiek 11: Trends in vertrouwen, motivatie, tevredenheid en sollicitatiegedrag bij het defensiepersoneel sinds Q1 2010 (Verandermonitor Defensie).

Toelichting grafiek 11:

In deze grafiek wordt ontwikkeling van het "vertrouwen in toekomst bij Defensie", de gemotiveerdheid, de tevredenheid en het sollicitatiegedrag van de medewerker vanaf het eerste kwartaal 2010 gevolgd. Deze trends worden aan de hand van diverse onderzoeken door Defensie Gedragswetenschappen samengesteld.

Conclusies verandermonitor Defensie (grafiek 11):

Het beeld van de motivatie en de toekomstverwachting bij Defensie is vrijwel onveranderd. We zien een lichte stijging van sollicitaties. De tevredenheid van de werknemer neemt enigszins toe.